

**Objaśnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej
Gminy Pyrzyce
na lata 2025 – 2032**

Wieloletnia Prognoza Finansowa (zwana dalej WPF) obejmuje - zgodnie z art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych - *zwanej dalej ufp* - okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Okres objęty prognozą nie może być jednak krótszy niż:

- prognoza długu sporządzona na lata, w których zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania zgodnie z art. 227 ust. 2 ufp,
- okres, na który przyjęto limity wydatków na przedsięwzięcia, o których mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ufp.

Konstruując Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Pyrzyce na lata 2025-2032 sporządzono w oparciu o:

- „Projekt uchwały budżetowej Gminy Pyrzyce na 2025 rok, wartości planowane na koniec III kwartału i wartości przewidywanego wykonania budżetu za 2024 rok”,
- „Wytyczne Rady Ministrów dotyczące Założeń Projektu Budżetu Państwa na rok 2025 w tym wybrane wskaźniki makroekonomiczne na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego”,
- Rozporządzenie Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 10 sierpnia 2020 r. ze zmianami w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego.

Uwzględniono również:

- najdłużej realizowane zadanie pn. „Sporządzenie planu ogólnego Miasta i Gminy Pyrzyce” i „Budowa oczyszczalni ścieków w Żabowie”
- ujęto również zadania z 2024 roku, które są kontynuacją w 2025.

Zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane są do sporządzania prognozy kwoty długu, stanowiącą część wieloletniej prognozy finansowej, na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania. Zatem lata 2025-2032 uwzględniają prognozę kwoty długu na okres spłat zobowiązań aktualnie występujących. Niezmiennie istnieje konieczność bieżącego monitorowania wydatków bieżących. Jest to niezbędny warunek zachowania obowiązujących relacji wskaźnikowych.

Prognozowane dochody i wydatki oraz przychody i rozchody związane z finansowaniem deficytu, a także spłatą długu opierają się na przewidywaniach, co do przyszłych warunków działania gminy, a nie na informacjach pewnych. Realistyczność WPF będzie zależała od wielu czynników, które można podzielić na dwie kategorie: czynniki wewnętrzne to przede wszystkim polityka finansowa gminy i czynniki zewnętrzne to przede wszystkim: przebieg procesów gospodarczych w kraju (stopa bezrobocia, inflacja, poziom PKB, oprocentowanie kredytów bankowych itd.) regulacje prawne obowiązujące samorządy (w tym: stabilność prawa w zakresie gwarantowanych dochodów JST oraz adekwatność tych dochodów w stosunku do wyznaczonych ustawowo zadań, limity zadłużenia, limity

wydatków na obsługę długu, zmiany stawek podatku VAT i inne), lokalne potrzeby społeczne i uwarunkowania gospodarcze regionu.

Analiza wielkości budżetowych umożliwia ocenę możliwości inwestycyjnych i zdolności kredytowej jednostki. Prognoza została opracowana na podstawie realizowanych zadań. WPF ma charakter planu kroczącego, corocznie aktualizowanego. Założenia prognostyczne są ustalane na podstawie kształtowania się sytuacji finansowej w ostatnich trzech latach.

WPF została opracowana zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych w formie uchwały Rady Miejskiej w Pyrzycach posiadającej 3 załączniki:

załącznik Nr 1 – zawiera podstawowe dane przyjęte do wieloletniej prognozy finansowej, w tym źródła sfinansowania deficytu lub przeznaczenie nadwyżki budżetowej, prognozę kwoty długu i sposób jego sfinansowania w latach 2025-2032 oraz informację o relacji, o której mowa w art. 243 ufp,

załącznik Nr 2 – stanowią niniejsze objaśnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej,

załącznik Nr 3 – zawiera zestawienie limitów wydatków budżetu oraz limitów zobowiązań na planowane i realizowane przedsięwzięcia wieloletnie,

Wartości przyjęte w WPF i w budżecie Gminy Pyrzyce na 2025 rok są spójne w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu Gminy stosownie do wymogów art. 229 ufp. Ponadto zachowano spójność pomiędzy dokumentami w zakresie planowanych na 2025 rok dochodów i wydatków.

Przedział czasowy 2025-2032 stwarza ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie, zarówno dochodów i wydatków, jak też relacji długu do dochodów. Stąd wieloletnia prognoza finansowa podlega ciągłej analizie i w miarę potrzeb będzie nowelizowana stosownie do uchwał budżetowych na kolejne lata. Przed przystąpieniem do opracowania WPF zapoznano się z wytycznymi dotyczącymi założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego. Rzeczywiste wielkości ujęte w WPF skorygowano jednak (w celu zbilansowania budżetów lat przyszłych) w oparciu o dane historyczne, założenia, prognozy i kalkulacje specyficzne dla Gminy Pyrzyce przyjmując wskaźnik wzrostu o 2,5% od 2026 roku, mając na uwadze aktualną sytuację gospodarczą, kryzys energetyczny i wysoką inflację. Dynamika wzrostu zarówno dochodów jak i wydatków – w przypadku Gminy Pyrzyce – w rzeczywistości bywa nieznacznie odmienna niż zawarta w wyżej wymienionych wytycznych - choć również systematycznie, w umiarkowany i charakterystyczny dla gminy sposób wykazuje tendencję wzrostową.

Prognozowane dochody i wydatki oraz przychody i rozchody związane z finansowaniem deficytu, a także spłatą długu opierają się na przewidywaniach, co do przyszłych warunków działania Gminy, a nie na informacjach pewnych.

Nadal szczególnym zagrożeniem potęgującym niepewność finansów publicznych w obecnym okresie, w tym wpływającym na procesy decyzyjne jest kryzys wywołany wojną w Ukrainie, wysoka inflacja, wysokie stopy procentowe i związana z tym konieczność zmierzenia się z szeregiem dotychczas nieznanymi wyzwań.

Wieloletnia Prognoza Finansowa jest zgodna z uchwałą budżetową w zakresie wyniku oraz przychodów i rozchodów, a także w zakresie planowanych dochodów i wydatków.

Gmina podjęła zarządzenie w sprawie wyboru długości okresu średniej arytmetycznej stosowanej do wyliczenia relacji określonej w art. 243 ust.1 ustawy o finansach publicznych i przekazała je do Regionalnej Izby Obrachunkowej i Rady Miejskiej w 2021 roku, zgodnie z wymogiem ustawowym.

1. Dotyczy dochodów roku 2025 (lat 2026-2032) wykazanych w poz. 1

Objaśnienia:

dochody budżetu zostały przedstawione w WPF w szczególności wynikającej z art. 226 ufp, tj. w podziale na dochody bieżące i dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku. Określenie wartości ww. dochodów nastąpiło na podstawie szacunków dokonanych dla ważniejszych źródeł ich pochodzenia przy uwzględnieniu podpisanych umów (porozumień), obowiązujących uchwał podatkowych z uwzględnieniem zakładanych zmian oraz danych historycznych, a także informacji z Ministerstwa Finansów oraz od dysponentów części budżetu państwa. Prognozując dochody uwzględniono możliwe źródła dochodów własnych, ocenę realności poziomu i dynamiki ich wykonania w latach poprzednich, potwierdzenia dotyczące subwencji, udziałów i dotacji na zadania zlecone i własne Gminy. Katalog źródeł pozyskiwania dochodów jest otwarty. Dochody bieżące są wielkością kształtującą zarówno wynik budżetu bieżącego, jak i limit obciążenia budżetu spłatami zadłużenia, o czym mowa w dalszej części objaśnień. Dochody na rok 2025 przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów, Wojewodę Zachodniopomorskiego, promesy Banku Gospodarstwa Krajowego i własne przewidywania. W latach następnych tj od 2026 roku przyjęto średni wzrost dochodów odmienny niż zakłada MF, gdyż faktyczny wzrost dochodów bieżących w Gminie Pyrzyce jest niższy niż scenariusz dynamiki wskaźników opracowany przez Ministerstwo Finansów z uwagi na specyfikę gminy i stanowi 2,5% pa.

2. Dotyczy wydatków roku 2025 (lat 2026-2032) wykazanych w poz. 2

Objaśnienia:

wydatki budżetu zostały przedstawione w WPF w szczególności wynikającej z art. 226 ufp. Określenie wartości wydatków bieżących i wydatków majątkowych nastąpiło przy uwzględnieniu ograniczeń i limitów określonych w ufp. Proces planowania wydatków bieżących determinuje obowiązująca regulacja wynikająca z art. 242 ufp, która wyklucza możliwość uchwalenia budżetu, w sytuacji, gdy planowane wydatki bieżące są wyższe od planowanych dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki (rozumiane jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu JST, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych). Przy prognozowaniu wydatków przyjęto główne założenia zmierzające do uzyskania nadwyżki budżetowej, w szczególności w okresie zwiększonych rat spłacanych zobowiązań (wykup obligacji i spłata pożyczki), w przypadku braku nadwyżki z lat ubiegłych lub tzw. wolnych środków, wydatki bieżące muszą być ustabilizowane na poziomie umożliwiającym ich finansowanie z dochodów bieżących. Nadrzędnym celem jest dążenie do uzyskania w roku 2025 (a także w latach następnych) wskaźnika spłaty zgodnego z wymogami art. 243 ustawy. Zasada ta obowiązuje również do wykonania budżetu na koniec roku. We wszystkich latach historycznych, oraz objętych prognozą, wydatki bieżące są mniejsze od dochodów bieżących. Dokonano weryfikacji wydatków bieżących na 2025 r. w związku z art. 242 ufp. Wysokość wielu wydatków jest niezależna od decyzji władz gminy. Przykładem są tu chociażby kryteria ustalenia kwot potrzeb oświatowych do przekazania z budżetu państwa dla publicznych i niepublicznych jednostek systemu oświaty. Wzrost wydatków w tych obszarach nie znajduje pełnego pokrycia w przekazanej informacji potrzeb oświatowych. Ogromny wpływ też mają skutki podwyżek wynagrodzeń pracowników oświaty i pracowników administracyjnych związanych ze zmianą najniższego wynagrodzenia, skutki zmiany płacy minimalnej od 01.01.2024 r. do czerwca 2024 r. w wysokości 4 242,00 zł i od lipca 2024 r. w wysokości 4 300,00 zł i kolejne od 01.01.2025 roku w wysokości 4 666,00 zł co stanowi znaczne obciążenie dla budżetu. Gmina zobowiązana jest także do obligatoryjnego tworzenia w budżecie rezerwy ogólnej i rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe.

Rezerwy te stanowią wydatki bieżące w wysokości 430 000,00 zł. W ciągu roku kwoty wydatków bieżących mogą ulec zmianie w poszczególnych grupach, tak by nie naruszyć wyniku budżetu. W odniesieniu do wydatków na obsługę długu nie zakłada się żadnych stałych obwarowań w związku ze zmiennością wydatków w tej grupie wynikających z czynników zewnętrznych (m.in. zmiany stóp procentowych). Wydatki te obejmują odsetki i inne rozliczenia z bankami związane z zaciągniętym długiem z tytułu wyemitowanych obligacji komunalnych, pożyczki z NFOŚ, planowanego kredytu w rachunku bieżącym na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu, a także obsługą zobowiązań j.s.t. zaliczanych do tytułu dłużnego (poprawa jakości oświetlenia, która kończy się w 2025 roku). Odsetki stanowią wielkości szacunkowe określone na podstawie zawartych umów i harmonogramów spłat istniejącego zadłużenia. Prognozując wydatki w pozostałych latach tj. od roku 2026 przyjęto średni wzrost na poziomie 2,5% pa. Obniżenie planu wydatków bieżących w stosunku do zgłaszanych potrzeb na rok 2025 i kolejne lata jest spowodowane ograniczonymi możliwościami finansowymi i wyznaczoną przez ustawodawcę formułą zbilansowania bieżącego budżetu. Decyzje w zakresie podejmowania przedsięwzięć inwestycyjnych są uzależnione od możliwości pozyskania środków zewnętrznych, kierunku polityki podatkowej Gminy determinującej poziom dochodów, faktycznych ograniczeń wydatków bieżących, a także polityki państwa oraz to, że mogą być podejmowane na etapie projektowania lub zmian budżetów na poszczególne lata.

3. Dotyczy wyniku (ów) budżetu roku 2025 (lat 2026-2032) wykazanych w poz. 3

Objaśnienia:

jest efektem wyżej przedstawionych założeń planistycznych dla dochodów i wydatków różnica między prognozowanymi dochodami, a planowanymi wydatkami na rok 2025 jest dodatnia. Wynik finansowy budżetu Gminy jest nadwyżką budżetową w kwocie 1 814 036,00 zł., który zostanie przeznaczony na spłatę długu.

Planowany wynik budżetu w latach 2026-2032 zamknie się nadwyżką, która zostanie przeznaczona na spłatę wcześniej wyemitowanych obligacji i zaciągniętej pożyczki.

4. Dotyczy przychodów roku 2025 (lat 2026-2032) wykazanych w poz. 4

Objaśnienia:

przychody budżetu w roku 2025 prezentowane w poz. 4 są środki w kwocie 155 000,00 zł z tytułu spłat udzielonych przez gminę pożyczek. W latach 2026-2030 ujęto spłaty udzielonej pożyczki.

5. Dotyczy rozchodów roku 2025 (lat 2026-2032) wykazanych w poz. 5

Objaśnienia:

zaplanowano przypadające do spłaty w roku 2025 zobowiązania z tytułu wykupu obligacji w wysokości 1 700 000,00 zł oraz spłaty pożyczki w wysokości 269 036,00 zł zaciągniętej w NFOŚ. W latach kolejnych 2026-2032 spłaty dotyczące wykupu wyemitowanych obligacji oraz pożyczki zaciągniętej w latach poprzednich zgodnie z harmonogramami wynikającymi z umów.

6. Dotyczy kwoty długu na koniec roku 2025 (lat 2026-2032) wykazanego w poz. 6

Objaśnienia:

w pozycji 6 wskazano kwotę długu wg stanu na koniec 2025 roku i lat następnych, aż do całkowitej spłaty tj. do 2032 roku. Na (dług publiczny) zobowiązania Gminy na koniec 2025 roku w wysokości 12 239 771,91 zł składają się wyemitowane obligacje i zaciągnięta pożyczka. W kolejnych latach dług publiczny będzie ulegał zmniejszeniu zgodnie z zawartymi umowami.

Zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych mają zastosowanie limity zadłużenia określone w art. 243-244. Na podstawie zawartych w nich zapisów nie można uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty obsługi zadłużenia powiększonej o potencjalne spłaty kwot udzielonych poręczeń i gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich lat relacji jej dochodów bieżących. Reasumując, im wyższy jest wynik budżetu bieżącego tym większe są możliwości zadłużania i inwestowania pod warunkiem obsługi długu tj. spłat zadłużenia oraz odsetek od niego. Relacja z art. 243 ufp stanowi różnicę pomiędzy pozycją limitu obciążenia budżetu spłatami zadłużenia, a pozycją obciążenia budżetu spłatami zadłużenia. Relacja, o której mowa w art. 243 ufp, limitująca zadłużenie dla Gminy Pyrzyce została wyliczona w kolumnach od 8.1 do 8.3.1. Załącznika Nr 1 i wskazuje na przestrzeganie przyjętej formuły.

BURMISTRZ
Marzena Podzińska

15.11.2024
SKARBNIK GMINY
Główny Księgowy Budżetu
Danuta Bartków